

‘EEN TEKENING IS ZO LEKKER DIRECT’

Kunsthandelaar Hein Klaver uit Baarn heeft een passie voor werk op papier. Tekeningen, aquarellen en pastels uit de jaren 1880-1950 vormen de kern van zijn gevarieerde collectie. Maar hij organiseert ook graag iets extra's. Zoals de bijzondere verkooptentoonstelling van tekeningen van de Belgische beeldhouwer Oscar Jaspers, te zien op Art Breda.

TEKST: VERA ROS

Willem Bastiaan Tholen (1860-1931), houtskool met wit gehoogd, 26,5 x 28,5 cm, ges. l.o.
> Isaac Israels (1865-1934), Café scène, aquarel, 23 x 33 cm, ges. l.o

van Jan van Heel (1898-1990) uit de jaren vijftig, waarin de aardse tinten van een Spaans landschap goed tot hun recht komen. Een bezoek aan de renbaan en ander eigentijds vermaak in de levendige tekeningen van Willy Sluiter (1873-1949). Impressionistische landschappen en portretten van Willem Tholen (1860-1931). Ook bezit Klaver werk van kunstenaars als Jan Sluijters, Leo Gestel en Isaac Israels. Naast tekeningen zijn er ook kalenderbladen van Theo Hoytema (1863-1917), een graficus die flora en fauna tekende in art-nouveaustijl. Trots toont Klaver een recente aanwinst: een grote, kleurige tekening van een aap uit 1895. Andere speciale collecties bevatten werk van graficus Dirk van Gelder (1907-1990) en stillevens van Bob van Blommestein (1943). 'Het figuratieve van hun werk past heel goed bij onze collectie', aldus Klaver. Kwaliteit is Klavers belangrijkste selectiecriteria. 'Ik probeer altijd het beste van een kunstenaar te vinden. Ik bestudeer boeken en catalogi, bezoek veilingen en tentoonstellingen. Soms kan ik werk overnemen uit een particuliere collectie', zegt hij. 'Zo mocht ik de twintig mooiste bladen kiezen uit een collectie tekeningen en schilderijen van Willem Tholen. Ik krijg ook werk aangeboden op beurzen. Dingen komen niet vanzelf naar je toe. Je moet het zelf in werking zetten. We proberen ook altijd iets extra's te organiseren.' »

Een rustige woonwijk in Baarn is niet direct een locatie waar je een kunsthandel zou verwachten. Maar zodra je binnen bent in het pand achter het huis van Hein Klaver, begrijp je zijn klantenkring. Er hangt een gemoedelijke, intieme sfeer, die versterkt wordt door de landelijke omgeving; het huis van de Klavers kijkt uit op weilanden.

'Wij hebben ervoor gekozen om vanuit huis te werken zodat we de collectie in een persoonlijke omgeving en met aandacht voor onze klanten kunnen tonen', vertelt Klaver die ruim twintig jaar geleden Hein A.M. Klaver Kunsthandel oprichtte in Amsterdam-Zuid. Zijn echtgenote Laura Fresco coördineert de meer praktische gang van zaken. 'De huiselijke sfeer spreekt klanten ook na onze verhuizing naar Baarn negen jaar geleden nog aan', vervolgt Klaver. 'De smaak van de klant appelleert aan mijn smaak. Daardoor voelen klanten zich op hun gemak. Dat is wederzijds en heel persoonlijk. Als kunsthandaar laat je toch een beetje je ziel zien.'

Iets intiem heeft ook zijn collectie werk op papier. Werk dat je aandacht vasthoudt vanwege het brede scala aan toegepaste technieken: er zitten pen- en houtskooltekeningen bij, aquarellen, pastels en boekillustraties. 'Een tekening is zo lekker direct. Daarin herken je de hand van

de meester', vindt Klaver. 'Hoe Rembrandt een bootje en een mannetje tekent. Tsjak, tsjak, tsjak, een paar lijnen en het staat erop. Elke tekening heeft een heel eigen sfeer. Of het nou gaat om een straat in Saigon van Marius Bauer of een bloemenaquarel van Menso Kamerlingh Onnes: het is meteen 'bam!', zegt hij, naar enkele opgehangen werken wijzend. 'Schilderijen zijn ook heel mooi maar ik vind een tekening persoonlijker.'

Turbulente periode

De liefde voor de tekening erfde Klaver van zijn vader Jacobus A. Klaver, aan wiens collectie zeventiende-eeuwse Hollandse tekeningen het Rijksmuseum Amsterdam in 1993 een tentoonstelling wijdde. 'Vanaf mijn twintigste ben ik met hem mee opgestapt', vertelt Klaver. 'Ik heb vijf jaar de acquisitie voor de collectie-Ritman gedaan. Daar heb ik erg veel geleerd. Toen ik eenmaal had besloten om voor mezelf te beginnen, ben ik me op werk op papier rond 1900 gaan richten. Dat deed toen vrijwel niemand. Tekenkunst was iets wat kunsthandelaren meestal erbij deden. Ik ben begonnen met dertig tekeningen uit een particuliere verzameling.'

De collectie van Klaver telt momenteel zo'n 120 werken en bestrijkt vooral de jaren 1880-1950. Veel stijlen en stromingen uit die artistiek zo turbulente periode zie je erin terug. Een mystiek landschap van de Vlaamse symbolist Leon Spilliaert (1881-1946). Een abstract gouache

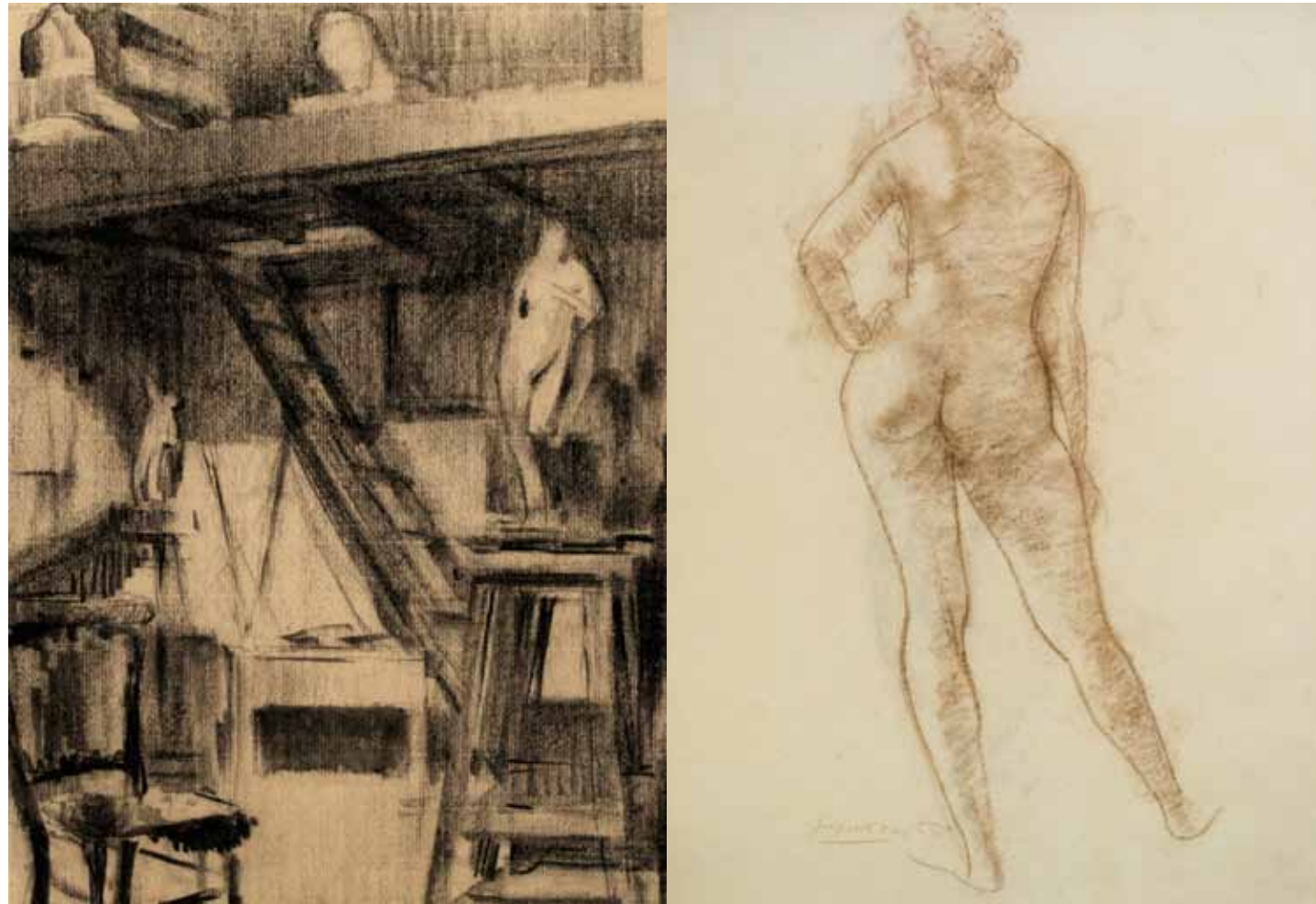
Jan van Heel (1898-1990), Spaans landschap, aquarel, 31 x 47 cm

> Léon Spilliaert (1881-1946), Les Bagneuses, aquarel, 28 x 27 cm, ges. r.o. en ged. '27

Theo van Hoytema (1863 Den Haag 1917), Aap in boom met gestyleerde achtergrond, 60,5 x 80,3 cm, vetkrijt op doek, gemon. r.o.

‘SCHILDERIEN ZIJN OOK MOOI, MAAR EEN TEKENING IS PERSOONLIJKER’

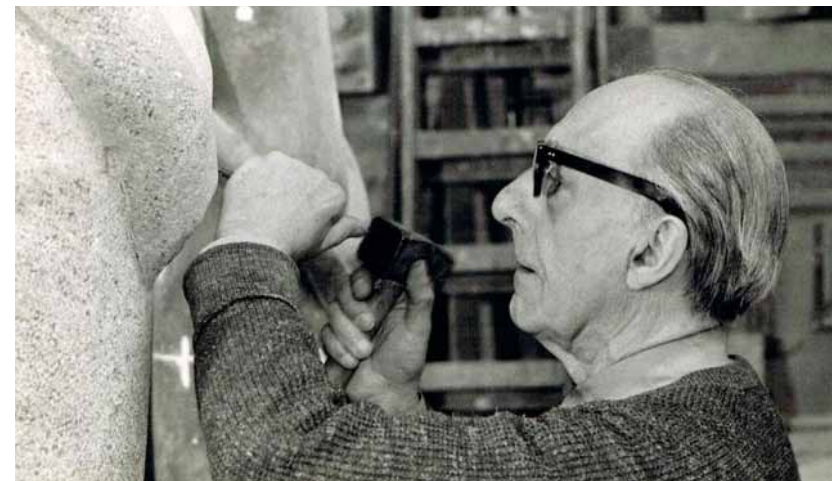
Oscar Jaspers

Een van die extra's is de verkooptentoonstelling op Art Breda van de Belgische beeldhouwer en tekenaar Oscar Jaspers (1887-1970). Oscar Jaspers wordt beschouwd als een van de belangrijkste modernistische beeldhouwers in België. Voornamelijk in de jaren '20 komt zijn oeuvre tot een creatief hoogtepunt. Modernistische invloeden van internationale kunstenaars zoals Brancusi en Zadkine verwerkte Jaspers tot een persoonlijke beeldtaal. Naast werk uit zijn eigen verzameling toont Klaver 27 tekeningen van de kunstenaar plus enkele beelden. Een tekeningendoos in zijn kantoor biedt een voorproefje. 'Deze tekeningen komen allemaal uit Jaspers' nalatenschap die wordt beheerd door zijn zoon Paul, inmiddels 86.' Er zitten veel naaktstudies bij: van stevige contouren voorziene schetsen tot klassieker, zachter ogend werk uit de naoorlogse jaren. Ook zitten er mooie tekeningen van Jaspers' atelier tussen. Op een ezel in de Baarnse kunsthandel staat een forse houtskooltekening van een dito vrouwelijk naakt; het hoofd vertoont sterke gelijkenis met één van Jaspers maskerachtige sculpturen die erachter staan opgesteld. 'Prachtig, hè? Als je al die tekeningen ziet, krijg je in één klap een overzicht van de ontwikkeling van de kunstenaar, van 1913 tot 1960', zegt Klaver enthousiast. Bij de tentoonstelling verschijnt ook

een boekje met teksten van kunsthistorica José Boyens, die vorig jaar een lijvige monografie en oeuvrecatalogus publiceerde bij de overzichtstentoonstelling in Museum Beelden aan Zee in Scheveningen. 'Het idee kwam heel toevallig tot stand, zoals hier wel vaker gebeurt', vertelt Klaver. 'Ik raakte in gesprek met José in onze stand op Art 2013 Utrecht waar we werk toonden van Jozef Cantré, een collega en landgenoot van Jaspers. José wist dat Paul

Oscar Jaspers (1887-1970),
Het atelier, houtskool, 49
x 37 cm

Oscar Jaspers (1887-1970),
Staan naakt op de rug,
bruin krijt, ges. l.o., 63 x
45 cm

'EEN HEEL GEZIN ZOCHT SAMEN OP PAN ENTHOUSIAST EEN ISRAELS UIT'

Jaspers iets met die nalatenschap wilde doen. Geweldig dat we dit hebben kunnen organiseren. Je ziet zo zelden mooie tekeningen van Jaspers.'

Verrassend publiek

De kunsthandel geeft eveneens acte de présence op het Kunst & Antiek Weekend in Naarden, de jaarlijkse kunstbeurs in Breda en sinds vorig jaar weer op PAN Amsterdam. 'Wat fijn dat de tekeningen weer terug zijn op PAN', kreeg Klaver daar van een bezoeker te horen. 'We hebben het een aantal jaren rustiger aan gedaan omdat we nog een bedrijf erbij hadden', aldus Klaver. 'Aan beurzen deelnemen deden we toen niet, wel organiseerden we altijd twee tentoonstellingen per jaar aan huis. Werk op papier staat meer in de belangstelling omdat het toegankelijker en betaalbaarder is. Onze klantenkring is vrij breed. En niet per sé afkomstig uit Het Gooi.' Opvallend vinden Hein en Laura de belangstelling van

Oscar Jaspers (1887-1970),
Vrouwenportret, aquarel,
ges. en gedat. r.o., 33 x
27,5 cm, 1917

Willy Sluiter (1873-1949),
Thea is nog jong... ik heb
geduld, pastel, 25 x 17
cm, ges. r.b. en 1902 met
annotatie

Beeldhouwer Oscar Jaspers in zijn atelier

jongeren. 'Maar ook mensen met kinderen', zegt Laura, die tussen haar werkzaamheden door meeluistert. 'Het is leuk om bij hen diezelfde vorm van passie te zien. Een heel gezin bijvoorbeeld, dat op PAN enthousiast een groot werk van Israels uitzocht. Of een jong stel dat zich meteen thuisvoelde in onze stand. 'We worden niet gehinderd door enige kennis maar dit vinden we mooi', zeiden ze. En dat was een werk van Blommers.' De toekomst zien Hein en Laura met vertrouwen tegemoet. 'Het blijft een prachtig vak', aldus Hein. 'Geweldig om je te mogen omringen met mooie en interessante kunstwerken. Hoe bijzonder is het om een werk van Leo Gestel naast een tekening van Oscar Jaspers te mogen hangen? Beide uit 1914 maar totaal verschillend in stijl.' «

Expositie

Oscar Jaspers - tekeningen 6 t/m 13 april, Art Breda - stand 19
Chasséveld in Breda, Kunsthandel Hein Klaver, August Janssenweg 7
3742 RX Baarn, tel. 035-5435296, www.heinklaver.nl

